

Beslissing

(B)658E/70

12 november 2020

Beslissing betreffende de vraag van Elia Transmission Belgium tot goedkeuring van het lastenboek met de criteria en modaliteiten van de controle van de uitoefening van de opdracht voor het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens met een energieoverdracht door de netbeheerder en van de criteria en modaliteiten voor de keuze van een externe auditor

Artikel 7octies, 12, § 7 en artikel 23, § 2, 14° van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en besluit (Z)141218-CDC-1109/10 van 28 juni 2018 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het transmissienet voor elektriciteit en de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie, in het bijzonder deel 4.5 *juncto* artikelen 18, 20 en 21 van het akkoord van 6 februari 2018 over de procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen en de voorstellen tot wijziging van de tarieven met toepassing van artikel 12, § 8, 9° van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. INLEIDING	3
VERKLARENDE WOORDENLIJST	4
2. WETTELIJKE BASIS.....	5
3. ANTECEDENTEN.....	7
3.1. ALGEMEEN.....	7
3.2. RAADPLEGING	7
4. ANALYSE VAN HET VOORGELEGDE LASTENBOEK	8
5. DISPOSITIEF	9

1. INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) onderzoekt hierna de vraag tot goedkeuring van het lastenboek met de criteria en modaliteiten van de controle van de uitoefening van de opdracht voor het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens met een energieoverdracht door de netbeheerder en van de criteria en modaliteiten voor de keuze van een externe auditor dat Elia Transmission Belgium nv (hierna "Elia") op 30 oktober 2020 heeft ingediend.

Naast de inhoudsopgave, de inleiding en de verklarende woordenlijst bevat onderhavige beslissing 5 delen:

- 1) het eerste deel bevat het wettelijk kader waarop de CREG zich baseert om deze ontwerpbeslissing te nemen;
- 2) de antecedenten worden beschreven in het tweede deel;
- 3) het derde deel gaat over het raadplegingsproces;
- 4) In het vierde deel behandelt de CREG de analyse van het voorgestelde lastenboek;
- 5) Het vijfde en laatste deel bevat het dispositief van deze beslissing.

Het directiecomité van de CREG nam deze beslissing tijdens zijn vergadering van 12 november 2020.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

“CREG”: de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, zoals beschreven in artikel 23 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

“Wet van 29 april 1999” of **“elektriciteitswet”**: de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

“Elia”: Elia Transmission Belgium nv die met ingang van 17 september 2002 op federaal niveau aangesteld is als beheerder van het transmissienet in de zin van artikel 10, § 1 van de wet van 29 april 1999. Elia Transmission Belgium nv beschikt eveneens over de nodige licenties van de drie gewesten voor de elektriciteitsnetten met een spanning tussen 30 kV en 70 kV. Alle elektriciteitsnetten onder haar beheer hebben daarom een transmissiefunctie.

“Tariefmethodologie”: de methodologie bedoeld in artikel 12, § 2 van de elektriciteitswet en zoals door de CREG vastgelegd in besluit (Z)141218-CDC-1109/10 van 28 juni 2018 tot vaststelling van “de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie”¹ dat via de website van de CREG kan worden geraadpleegd.

Deze methodologie, met inbegrip van het totaalinkomen en de nettarieven heeft betrekking op de Belgische regelzone: deze laatste beslaat het Belgische grondgebied (met uitzondering van een deel van het net van de distributienetbeheerder AIESH) en een gedeelte van het Groothertogdom Luxemburg.

Omwille van de sterke vermaasheid van de Belgische elektriciteitsnetten is de perimeter van de beheerder van het nationaal transmissienet voor elektriciteit niet beperkt tot netten met een spanningsniveau boven de 70.000 Volt; al zijn andere netten hebben eveneens een transmissiefunctie.

Daarom wordt de volledige infrastructuur van het netwerk met een transmissiefunctie als één technische eenheid beheerd. De methodologie is dan ook van toepassing op alle gereguleerde activiteiten van de beheerder van het nationaal transmissienet voor elektriciteit, ongeacht het spanningsniveau.

“Overeenkomst van 6 februari 2018”: de overeenkomst tussen Elia en de CREG van 6 februari 2018 over de procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen en de voorstellen tot wijziging van de tarieven ter uitvoering van artikel 12, § 8 van de elektriciteitswet. Dit document is beschikbaar op de website van de CREG².

“Tariefvoorstel”: het geheel van documenten bedoeld in artikel 12, § 6 van de elektriciteitswet en in artikel 2 van de tariefmethodologie, dat opgesteld is met toepassing van het rapporteringsmodel ex ante. Zo bevat het tariefvoorstel het geraamde totaalinkomen, alle tarieven die aan de commissie ter goedkeuring zijn voorgelegd (namelijk enerzijds de transmissietarieven en anderzijds de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen) en alle andere informatie die nodig is om de twee bovenvermelde elementen te controleren en te evalueren.

“Aangepast tariefvoorstel”: het tariefvoorstel zoals bedoeld in artikel 15, § 3, 3e lid van de overeenkomst van 6 februari 2018.

¹ Website van de CREG: <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-z110910>

² Website van de CREG: <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Tarifs/Elia/Methodo20-23/20180206-Overeenkomst-Elia.pdf>

“Geactualiseerd tariefvoorstel”: het tariefvoorstel zoals bedoeld in artikel 18, 19 en 20 van de overeenkomst van 6 februari 2018.

"Rapporteringmodel": de tabellen en richtlijnen, zoals bedoeld in bijlage 1 van het besluit (Z)1109/10 van 28 juni 2018 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het transmissienet voor elektriciteit en voor de netten met een transmissiefunctie die tot doel hebben de tariefverslagen tussen Elia en de CREG te stroomlijnen.

In een akte van de CREG met een *ex ante* karakter, zoals deze akte, die tot doel heeft om een beslissing te nemen over de voorgestelde nettarieven vóór de aanvang van de regulatoire periode, wordt het "rapporteringmodel *ex ante*" gebruikt, dat eveneens kan worden geraadpleegd³ via de website van de CREG.

“Het tariefverslag: het tariefverslag omvat de werkelijke waarden van de uiteenlopende elementen van het totaal inkomen en de vergelijking met de in het tariefvoorstel opgenomen gebudgetteerde bedragen voor het exploitatiejaar. Deze vergelijking geeft aanleiding tot saldi die voortvloeien uit verschillen tussen het goedgekeurde totaal inkomen (kosten en vergoedingen) en de gerealiseerde boekhoudkundige resultaten. De (positieve of negatieve) verschillen als gevolg van een afwijking in de verkopen of de volumes vergeleken met dat wat voorzien was in het budget, zijn eveneens onderdeel van die saldi. Het totaalinkomen en de saldi worden berekend op basis van de consolidatie van de werkelijke financiële gegevens van ELIA TRANSMISSION BELGIUM nv, ELIA ASSET nv en ELIA ENGINEERING nv en wordt opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiekader.

Het tariefverslag mag niet verward worden met het jaarverslag van Elia en de geconsolideerde jaarrekeningen van Elia die door de algemene aandeelhoudersvergadering werden goedgekeurd en neergelegd bij de Nationale Bank van België: de voormelde documenten zijn opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards die de Europese Unie heeft aangenomen. De consolidatiegrondslagen van deze financiële verslagen zijn daarom verschillend van de beginselen die bij het opstellen van het tariefverslag worden gebruikt⁴.

2. WETTELIJKE BASIS

1. Artikel 12, § 6 van de elektriciteitswet bepaalt het volgende: “De netbeheerder stelt het tariefvoorstel op, rekening houdend met de tariefmethodologie die werd opgesteld door de commissie, en dient deze in, met inachtneming van de invoerings- en goedkeuringsprocedure voor de tarieven”.

Artikel 12, § 2 van de elektriciteitswet voorziet dat de CREG, na overleg met de netbeheerder en volgens een procedure vastgesteld in gemeenschappelijk akkoord, de tariefmethodologie uitwerkt die deze netbeheerder moet gebruiken voor het opstellen van diens tariefvoorstel, bij gebreke daaraan legt de elektriciteitswet een minimale overlegprocedure vast die dient te worden nageleefd.

³ Website van de CREG: <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Tarifs/Elia/Methodo20-23/RL-RMexanteELIA-NL.pdf> en <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Tarifs/Elia/Methodo20-23/RM2020-2023exanteELIA-NL.pdf>

⁴ Dit verschil werd door de (toenmalige) Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen bevestigd in haar brief van 16 augustus 2010: "Tijdens het onderzoek [...] heeft het Directiecomité van de CBFA vastgesteld dat er twee denkwijzen naast elkaar bestonden, waarvan de ene aan de grondslag van de opstelling van de consolidatierekeningen lag en de andere aan de basis van de tariefbepaling”.

Daartoe hebben de CREG en Elia Transmission Belgium nv op 6 februari 2018 een akkoord gesloten betreffende de procedure voor de goedkeuring van de tariefmethodologie voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit.

Om dezelfde reden heeft de CREG op 28 juni 2018 haar definitief tarievenbesluit (Z)1109/10 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie genomen. Dit besluit is op 1 januari 2020 in werking getreden (art. 48) (zie woordenlijst).

2. Artikel 12, § 7 van de elektriciteitswet bepaalt het volgende:

"De commissie onderzoekt het tariefvoorstel, beslist over de goedkeuring van deze en deelt haar gemotiveerde beslissing mee aan de beheerder met inachtneming van de invoerings- en goedkeuringsprocedure voor de tarieven".

3. Artikel 12, § 8 voorziet dat deze voormelde procedure voorwerp uitmaakt van een overeenkomst tussen de CREG en de netbeheerder en dat er bij gebrek aan een akkoord een door de wet voorziene procedure van toepassing is.

De CREG en Elia Transmission Belgium nv zijn op 6 februari 2018 een procedure overeengekomen voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen en de wijziging van de tarieven.

Artikel 12ter van de elektriciteitswet bepaalt het volgende:

"Art. 12ter. De commissie motiveert en rechtvaardigt volledig en op omstandige wijze haar tariefbeslissingen, zowel op het vlak van de tariefmethodologieën als op het vlak van de tariefvoorstellen, teneinde de jurisdictionele controle ervan mogelijk te maken. Indien een beslissing op economische of technische overwegingen steunt, maakt de motivering melding van alle elementen die de beslissing rechtvaardigen.

Indien deze beslissingen op een vergelijking steunen, omvat de motivering alle gegevens die in aanmerking werden genomen om deze vergelijking te maken.

Krachtens haar transparantie- en motiveringsplicht publiceert de commissie op haar website de handelingen met individuele of collectieve draagwijdte die werden aangenomen in uitvoering van haar opdrachten krachtens de artikel en 12 tot 12quinquies, alsook iedere gerelateerde voorbereidende handeling, expertiseverslag, commentaar van de geraadpleegde partijen. Bij het verzekeren van deze openbaarheid vrijwaart zij de vertrouwelijkheid van de commerciële gevoelige informatie en/of informatie met een persoonlijk karakter. De commissie stelt hiertoe, na overleg met de betrokken elektriciteitsbedrijven, richtsnoeren op die de informatie aangeven die binnen het toepassingsgebied van de vertrouwelijkheid valt.

De commissie hecht aan haar definitieve handeling een commentaar dat de beslissing om de commentaren van de geconsulteerde partijen al dan niet in aanmerking te nemen rechtvaardigt."

4. De richtsnoeren van de CREG betreffende de informatie die als vertrouwelijk moet worden beschouwd omwille van het commercieel gevoelig of persoonlijk karakter ervan, bedoeld in artikel 12ter, werden op 27 augustus 2015 op de website van de CREG gepubliceerd.

Artikel 23, §2, 14° van de elektriciteitswet bepaalt dat de CREG de tariefbevoegdheden uitoefent bedoeld in artikel 12 tot 12quinquies.

Artikelen 12, § 7 en 23, § 2, tweede lid, 14° vormen dus de rechtsgrond van deze beslissing.

3. ANTECEDENTEN

3.1. ALGEMEEN

5. In het kader van de stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie heeft de CREG, via haar beslissing 658E/49⁵ de volgende doelstelling van Elia vastgelegd:

- het lastenboek met de criteria en modaliteiten van de controle van de uitoefening van de opdracht voor het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens met een energieoverdracht door de netbeheerder aan de CREG ter goedkeuring voorleggen, evenals de criteria en selectiemogelijkheden van de externe auditor en opstarten van een offerteaanvraag door Elia voor de selectie van een externe auditor op basis van het door de CREG goedgekeurde lastenboek.

Uitvoeringsdatum: ten laatste tegen 31 december 2018 moet Elia een overeenkomst aangegaan zijn met een externe auditor om, voor het einde van het 1ste semester van 2019, de opdracht bedoeld in het lastenboek betreffende het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens uit te voeren vanaf 2018.

6. Om deze doelstelling te behalen heeft Elia de CREG op 6 september 2018 een voorstel van lastenboek ter goedkeuring voorgelegd en werd dit lastenboek goedgekeurd door de CREG via beslissing 658E/54 op 17 september 2018.

7. Het lastenboek liet de mogelijkheid toe om de gegunde opdracht met één jaar te verlengen, wat ook gebeurde. Als gevolg moet, bij afloop van deze tweejaarlijks durende periode waarvoor het lastenboek geldig was, een nieuw lastenboek door Elia ter goedkeuring door de CREG voorgelegd worden. Dit lastenboek zou geactualiseerde criteria en modaliteiten van de controle van de uitoefening van de opdracht voor het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens met een energieoverdracht moeten bevatten, evenals de geactualiseerde criteria en selectiemogelijkheden van de externe auditor en opstarten van een offerteaanvraag door Elia voor de selectie van een externe auditor op basis van het door de CREG goedgekeurde lastenboek

8. Dit lastenboek werd door Elia bij de CREG ter goedkeuring op 30 oktober 2020 ingediend. Het is dit lastenboek waar onderhavige beslissing zich over uitspreekt.

3.2. RAADPLEGING

11. Het directiecomité van de CREG heeft, krachtens artikel 23, §1 van zijn huishoudelijk reglement, beslist om in het kader van deze beslissing geen raadpleging te organiseren met toepassing van artikel 33, §4 van zijn huishoudelijk reglement.

Voor zover of in casu de procedure voor het voorleggen en het onderzoeken van het tariefvoorstel in onderling akkoord door de CREG en Elia werd vastgelegd, zou men niet kunnen eisen dat een dergelijk akkoord alle betrokken elektriciteitsondernemingen de mogelijkheid biedt om hun standpunt tijdens de procedure mee te delen terwijl de elektriciteitswet dat niet vereist.

⁵ Beslissing (B)658E/49 van de CREG over de wijziging van één van de doelen die Elia Transmission Belgium nv in 2018 moet behalen in het kader van de stimulans overgelaten aan het eigen inzicht van de CREG zoals bedoeld in artikel 27 van de tariefmethodologie van 5 januari 2018.

4. ANALYSE VAN HET VOORGELEGDE LASTENBOEK

9. Het voorgelegde lastenboek bevat de criteria en modaliteiten van de controle van de uitoefening van de opdracht voor het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens met een energieoverdracht door de netbeheerder en de criteria en modaliteiten voor de selectie van een externe auditor.

10. Deze criteria worden duidelijk gedefinieerd en geven een duidelijk zicht op de uit te voeren opdracht en de verwachte competenties van de consultants. De context van deze audit wordt eveneens goed omschreven.

11. De volgende aanpassingen zijn gebeurd ten opzichte van het lastenboek dat in 2018 door de CREG werd goedgekeurd:

- Er werd verduidelijkt dat de audit van toepassing is voor het volledige proces van verzamelen, berekenen, verwerken en overmaken van informatie nodig voor de berekening van het flexibiliteitsvolumes van de vraag met een energieoverdracht (ToE Volumes) met inachtneming van de betrouwbaarheid ervan, en niet enkel voor de processen gerelateerd aan de Flex Datahub tool;
- Om ook in de toekomst de statistische relevantie van de herberekening te garanderen, wordt minstens 10% van het totaal aantal activaties van flexibiliteitsvolumes van de vraag met energieoverdracht (ToE activaties) (inclusief deze tijdens het prekwificatieproces) door de auditeur nagerekend, met een absolute ondergrens van 3 ToE activaties;
- Er werd verduidelijkt dat alle door de auditeur afgeleverde documenten (i.e. de actualisatie van de ToE referentie en het rapport van de auditeur inclusief de opinie van de auditeur) aan de markt en de CREG voorgelegd zal worden voor commentaar, alvorens de finale documenten opgesteld worden. Horende hierbij is een lichte verlenging van de planning om een effectieve raadpleging van de markt toe te laten;
- Het lastenboek is geldig voor maximaal een periode van 4 jaar, wat een gangbare periode is voor een verlenging van een opdracht. De verlenging mag geen aanleiding geven tot een wijziging van de algemene aard van de opdracht. Een maximum prijs van 50.000 euro werd vastgelegd bij een eventuele verlenging van het contract. Bij hogere prijzen moet er een nieuw een lastenboek opgesteld worden;
- Op basis van ervaringen opgedaan in 2018 werden de selectiecriteria en hun scoresysteem licht aangepast, met oog op het verbeteren van de kwaliteit van de ingediende offertes;
- Er werd verduidelijkt dat de validatie door Elia van het verslag van de auditeur enkel als recht van raadpleging geïnterpreteerd moet worden, en niet als recht van goedkeuring van het verslag. Tijdens deze validatie heeft Elia de mogelijkheid om eventuele opmerkingen op het verslag te formuleren. De auditeur dient het al dan niet opnemen in het verslag van de opmerkingen deugdelijk te argumenteren.

5. DISPOSITIEF

Gelet op de elektriciteitswet;

Gelet op de tariefmethodologie opgenomen in besluit (Z)1109/10 van 28 juni 2018 tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie;

Gelet op het akkoord gesloten tussen de CREG en Elia Transmission Belgium nv van 6 februari 2018 over de procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen en de voorstellen tot wijziging van de tarieven;

Gelet op beslissing (B)658E/62 over de vraag tot goedkeuring van het aangepast tariefvoorstel voor de regulatoire periode 2020-2023 ingediend door Elia Transmission Belgium nv;

Gelet op voorgaande analyse;

Beslist de CREG om het door Elia voorgelegde lastenboek met het oog op de organisatie van een offerteaanvraag om een externe auditor aan te duiden die een audit zal uitvoeren van de door Elia uitgeoefende opdracht voor het beheer van vraagflexibiliteitsgegevens met een energieoverdracht goed te keuren.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wnd. voorzitter van het directiecomité